

CERCETAREA-ACTIUNE CA METODĂ DE STUDIERE A INTERESULUI PENTRU FILOSOFIE LA ELEVI

Laura-Cezara BARDIER

CZU: 001.891:1-057.87

llaura4466@gmail.com

In this article we approach Philosophy as a discipline taught in pre-university education institutions in the Republic of Moldova.

The aim of the research was to study the interest in philosophy, the attitude towards the subjects taught to high school students, the way of teaching and the impact of philosophy classes on the future of these students.

Filosofia abordează teme precum: existența și evoluția omului, valorile personale, cunoașterea, formele gândirii, religia, mitul, politica și mass-media etc. Elevii au nevoie să abordeze cât mai multe subiecte de acest gen, deoarece în așa mod ei vor putea găsi răspunsurile la întrebările care la această vârstă și le pun.

Filosofia este de mare ajutor în formarea personalității și în conștientizarea felului de gestionare corectă a problemelor cu care se confruntă persoana. Datorită filosofiei, adolescenții înțeleg valoarea respectului față de celelalte culturi, religii, stiluri de viață și păreri. Acest domeniu dezvoltă gândirea rațională și cea din afara cutiei oricărei persoane. **Scopul** cercetării noastre a constat în studierea interesului pentru disciplina „Filosofie”, a atitudinii față de tematica predată la elevii claselor liceale, analiza modalității de predare și a impactului orelor de filosofie asupra viitorului elevilor. **Metodele aplicate** în cercetarea teoretică au fost analiza de conținut al curriculumurilor pentru disciplina Filosofie, metoda hermeneutică utilă în interpretarea interviurilor individuale realizate cu elevii. Metoda principală aplicată în **cercetarea de teren** a fost metoda **cercetarea-acțiune**, grupul-țintă fiind elevii din colegii care studiază disciplina nominalizată. **Cercetarea-acțiune** a devenit un termen de notorietate astăzi, într-o societate centrată pe cunoaștere și schimbare. Metoda dată se bazează pe efectele produse de participarea directă a cercetătorilor împreună cu o societate participativă, în cazul nostru elevii, în vederea îmbunătățirii calității comunității studiate, în cazul nostru colegiile.

Așadar, obiectivul principal al cercetării-acțiune este schimbarea socială pozitivă, fiind una dintre puținele metode care are la bază **participarea, reflecția și emanciparea** grupurilor care caută să-și

îmbunătățească situația socială. Caracteristici esențiale ale cercetării-acțiunii sunt caracterul participativ, impulsul democratic, contribuția simultană atât la progresul științelor sociale, cât și la schimbarea socială.

Rezultate obținute în baza cercetării de teren. Filosofia ca disciplină predată este prezentă foarte puțin în instituțiile de învățământ din Republica Moldova, sau chiar nu este prezentă deloc.

Însă oferirea unei educații eficiente și de calitate pentru adolescenți, fără prezența aspectelor filosofice, este incompletă.

Dacă Filosofia ar fi văzută ca o disciplină importantă și obligatorie la fel ca și alte discipline predate, dacă ar fi predată în licee, atunci ar fi posibil ca educația, cultura, valorile morale și spirituale să fi ajuns în prezent la un cu totul alt nivel în conștiința și comportamentul oamenilor. Elevii apreciază metodele utilizate în predarea Filosofiei ca interactive, care sporesc dorința de a lucra în echipă, dezvoltă personalitatea elevilor. Metodele de predare au ca scop de a implica toți elevii în realizarea cerințelor înaintate în fața elevilor, iar aceasta permite persoanelor timide de a fi mai implicate și dornice în a demonstra cunoștințele, de a exprima opiniile. Profesorii depun mult efort în predarea acestor ore, ei încearcă să facă cu ajutorul metodelor interactive de predare lecțiile mult mai interesante. În general, profesorii interacționează cu fiecare elev pe parcursul orelor, răspund la întrebările elevilor în cazul în care este ceva neclar. Elevii, de asemenea, au dorință de a studia, cerceta, lucra în timpul orelor de filosofie, aceste ore cu adevărat i-au făcut să fie mult mai deschiși către noile realități.

Datorită Filosofiei, ei au început să își dezvolte anumite abilități în ceea ce ține de comunicarea și comportamentul propriu în societate, au înțeles ce înseamnă respectul față de alte opinii, ce înseamnă gândirea liberă și analitică. Elevii afirmă că au reușit să își dezvolte noi pasiuni și să își satisfacă diverse curiozități legate de domeniul Filosofiei. O mare parte dintre elevi afirmă că sunt bine-venite mai multe ore de filosofie și ca acestea să fie prezente și în învățământul liceal. Totuși nu pe toți îi atrage acest domeniu și nu toți dezvoltă pasiune față de Filosofie, iar acest lucru nu are legătură neapărat cu profesorul sau cu modalitatea de predare a temei. În unele situații, elevii își pierd interesul, acest lucru ține mai mult de caracterul și personalitatea elevului, de asemenea și de propriile sale interese.

Sunt opinii că disciplina Filosofie este plictisitoare, însă aceste păreri nu sunt atât de multe, dar ele nu trebuie în niciun caz neglijate, ci trebuie de înaintat propuneri pentru a face schimbări necesare în predarea acestor ore.

Concluzii. Sistemul de învățământ are nevoie de introducerea multor schimbări. Temele predate la diverse discipline, dar și domeniul Filosofiei, trebuie să-i pregătească pe elevi pentru un viitor diferit față de cel prezent și trecut, trebuie să le sporească și calitățile creative.

Recomandări. Temele incluse în program să fie cele mai actuale, deoarece din cauza prea multor subiecte de predat profesorul nu reușește să explice totul încadrându-se de fiecare dată în timpul necesar. Metodele folosite în predarea filosofiei, chiar dacă sunt eficiente, necesită a fi mai interactive și să pună accent pe creativitate și gândire liberă. Filosofia ca disciplină necesită să fie predată în licee, deoarece explorarea acestui domeniu ar fi utilă elevilor în dezvoltarea personală, în comunicare eficientă cu ceilalți, în înțelegerea esenței moralei atât de importantă în societate etc. Filosofia este baza și startul către o societate educată și civilizată, ea ne oferă cunoașterea trecutului, înțelegerea prezentului și acceptarea viitorului. Filosofia ca domeniu este, în același timp, răspuns și întrebare, este o călătorie spre cunoștințe profunde și constituie fundamentul pentru ceea ce putem deveni.

Referințe:

1. BOCOȘ, M. *Metodologia cercetării pedagogice*. [Accesat 15.05.2020]. Disponibil: https://www.academia.edu/26073649/METODOLOGIA_CERCET%C4%82RII_PEDAGOGICE
2. CLITAN, Gh. *Didactica filosofiei. Structuri argumentative în predarea-învățarea sistematică a filosofiei în liceu*. Timișoara: Eurobit, 2003. 120 p. ISBN 973-620-079-5 [Accesat 15.05.2020] Disponibil: <https://www.uvt.ro/files/6442c81fef3212d3bd91c3bffa1df7aabac8b687/>
3. IONESCU, M. *Instrucție și educație*. Arad: „V.Goldiș” Univeristy Press, 2007. 480 p. ISBN 978-973-664-200-5. [Accesat 15.05.2020] Disponibil: - <https://www.scribd.com/document/153375767/Instructie-Si-Educatie-B5-1>
4. POGOLȘA, L. *Cadrul de Referință al Curriculumului național*. Chișinău: Lyceum, 2017. 104 p. ISBN 978-9975-3157-7-7. [Accesat 15.05.2020] Disponibil: https://mecc.gov.md/sites/default/files/cadrul_de_referinta_final_rom_tipar.pdf

*Recomandat
Tatiana MĂRGĂRINT*